

مرغ سلیمان

هما نظام آبادی

این پرنده در زبان فارسی نام‌های مختلفی دارد. هدهد به خاطر صدای او و شانه به سر به خاطر کاکل شانه‌مانندی که روی سرش دارد. یکی دیگر از نام‌های او پوپک است که آن هم از آواز این پرنده گرفته شده و مرغ سلیمان هم نامی است که به نقش او در داستان حضرت سلیمان (ع) و ملکه سبا اشاره دارد. در قرآن کریم، سوره نمل، می‌توانید این داستان جذاب را از زبان خداوند بخوانید و لذت ببرید.

در کتاب منطق الطیر فریدالدین محمد عطار نیشابوری، عارف و شاعر نامدار قرن ششم هجری، هدهد مرغی خردمند و راهبر دیگر مرغان به سوی سیمرغ است. در این داستان هدهد مقام مرشد و رهبر را دارد و سیمرغ نماد خداست. پرنده‌ها برای رسیدن به سیمرغ باید از هفت مرحله سخت عبور کنند. اما هر بار تعدادی از آن‌ها در راه می‌مانند. تا این‌که سرانجام «سی مرغ» به مقصد می‌رسند و درمی‌یابند که «سیمرغ» خود آن‌ها هستند.

پرنده شفابخش

هدهد در باور مصریان باستان پرنده‌ای مقدس به شمار می‌رفت و اعتقاد داشتند که می‌تواند آب‌های زیرزمینی را حس کند و محل مناسب برای کندن چاه را به انسان‌ها نشان دهد. هم‌چنین معتقد بودند که این پرنده زیبا می‌تواند از رازهای نهان خبر دهد و بیماران را شفا بخشد.

تاج گذاری

طبق داستان عطار بعد از آن که هدهد رهبری مرغان را به سوی سیمرغ عهده دار شد، تاج فعلی را بر سرش نهادند! جمله او را رهبر خود ساختند
گر همی فرمود سر می باختند
هدهد هادی چو آمد پهلوان
تاج بر فرقش نهادند آن زمان

زیستگاه هدهد

این پرنده‌های مهاجر بیشتر در آسیا، اروپا و آفریقای شمالی زندگی می‌کنند. کشور ما خانه تابستانی آن‌هاست و در فصل زمستان به نواحی گرمسیری مهاجرت می‌کنند. هدهدها در زمین‌هایی با پوشش گیاهی و جاهایی که غذا یافت شود و هم‌چنین روی درخت‌ها و صخره‌هایی که بتوانند در آن لانه بسازند جای امن و مناسبی برای ادامه زندگی پیدا می‌کنند.

مادر فداکار

هدهد ماده هنگام لانه‌سازی و پرورش جوجه‌ها از بدنش ترشحات بدبویی خارج می‌کند تا آشیانه بسیار بدبو شود. این بو شکارچیان و انگل‌ها را فراری می‌دهد و خصوصیات ضد میکروبی نیز دارد. این ترشحات و بوی بد با خروج جوجه‌ها از لانه متوقف می‌شود. جوجه هدهدها بعد از حدود یک ماه می‌توانند پرواز کنند. اما تا سه ماه در آشیانه می‌مانند و از غذاهایی که مادر برای شان می‌آورد، تغذیه می‌کنند.